

Tranen van de andere kant van de wereld

Illustraties :
Muriel Dielemans

Tekst :
Marie Dielemans
Myriam Dielemans

Beste Collega's,

Een ijsberg huilt aan de andere kant van de wereld...

Professor Niezel en zijn vrienden willen helpen en ontdekken dat alle ijsbergen van de wereld smelten.

«Wat is een ijsberg en een gletsjer?» en «De tijd dringt om onze gewoontes te veranderen» zijn twee nieuwe boodschappen die Professor Niezel aan de kinderen wil overbrengen.

We stellen u voor om dit verhaal als startpunt voor een klein klasproject rond klimaatverandering te gebruiken.

Na een expressieve lectuur kunt u bij de kinderen polsen naar wat ze al weten over dit actuele probleem. De volgende vragen kunnen verder aanzetten tot nadenken:

- Denk je dat Professor Niezel gelijk heeft?
- Was het volgens jou een goed idee?
- Heeft hij er goed aan gedaan?
- Zou jij hetzelfde gedaan hebben?
- ...

Zo zullen de kinderen zich het verhaal toe-eigenen.

Vraag ze vervolgens beelden te vinden van dit wondermooie gebied en maak er een grote collage van om de klas te versieren.

De bedoeling is om de kinderen in de magische, mooie en reële wereld van de koude gebieden te laten ontdekken. Deze dreigen door de opwarming van de aarde te verdwijnen.

Laten we inspelen op de fantasie en de affectiviteit van de kinderen. Hoe meer ze van deze gebieden zullen houden, hoe meer ze deze natuurschatten zullen willen beschermen.

Beste Ouders,

«Onze gewoonten veranderen» is niet eenvoudig, en toch hebben we geen andere keuze. Onze planeet wordt bedreigd. Dit verhaal is er om u te helpen.

Om de hele familie te motiveren kunt u kleine fotootjes zoeken en daarmee samen met uw kinderen een decoratief/versierend kader maken voor het huis. Laat ze de schoonheid van deze gebieden kennen en wees aandachtig voor de kleine dagdagelijkse handelingen om het klimaat te beschermen.

Het was zomer. Aan het ander uiteinde van de wereld straalde Titelle de sneeuwstormvogel. Zijn witte pluimen glansden prachtig in de zonnestralen van de zuiderzon, die nooit ondergaat.

Hij zweefde tussen de ijsbergen en af en toe hoorde hij een pinguïn snateren:

- Oh! Kijk hoe mooi die vogel is met zijn zwarte bek en zijn sneeuw witte pluimen.

Maar vliegen om te pronken met zijn schoonheid vergt veel energie. Titelle begon moe te worden.

Hij ontdekte een kleine ijsberg die helemaal alleen stond middenin de ijskoude oceaan.

- Dit is perfect voor mijn dutje. Daar zal ik niet gestoord worden door de luidruchtige gesprekken van mijn vrienden en van de pinguïns, dacht hij.

En hij ging zitten. Hij had dezelfde kleur als de sneeuw. Niemand kon hem zien.

- Snik! Snik! Hoorde hij plots.

Hij keek om zich heen maar zag niemand.

Opnieuw hoorde hij nog luider:

- Snik! Snik! Ik smelt!
- Wie huult er? vroeg Titelle, die nog steeds niemand zag.
- Snik! fluisterde het treurige stemmetje van de ijsberg waarop Titelle uitrustte. De zonnestralen verbranden mij en ik smelt.

En inderdaad; Titelle merkte grote tranen die in de oceaan druppelden.

- Maak je geen zorgen, zei Titelle. Ik zal hulp zoeken.

En hij vloog weg. Hij dacht niet meer aan zijn mooie pluimen.
Tegen iedereen die hij tegenkwam vroeg Titelle:

- Waarom smelt de kleine ijsberg? Wat kunnen we doen om hem te helpen?

Maar overal kreeg hij hetzelfde te horen:

- Het is te warm Titelle, er is niets aan te doen...

Een oude pinguïn zei:

- Ga op zoek naar de ontdekkingsreizigers Waaghals en Breekhals. Die twee konijnen zijn nu aan de Zuidpool. Ze zullen je misschien wel kunnen helpen, want ze kennen een geleerde die veel van de wereld afweet!

Titelle had de twee konijnen ook al in het begin van de zomer opgemerkt. Ze waren uit alle macht hun twee sleeën aan het voorttrekken. Maar nu waren ze in de richting van het binnenland van Antarctica vertrokken, daar waar de winden heel krachtig kunnen waaien.

Titelle was bang om zich op zijn eentje zo ver van de zee in onbekende gebieden te wagen.

- Met een vriend zal ik sterker zijn, dacht hij.

Hij ging op zoek naar een vlieggenoot, maar niemand wilde met hem meegaan.

- Wij zijn zeevogels, werd er hem elke keer geantwoord. We verlaten de zee enkel om onze eieren te leggen. Vergeet deze gevaarlijke reis!

Uitgeput en verdrietig stopte hij aan de rand van een grote ijsberg. Hij voelde zich zo eenzaam, zonder vriend... grote tranen rolden uit zijn ogen. Uiteindelijk viel hij in slaap...

Toen hij wakker werd, zag hij een grote witte vogel niet zo ver van hem.

- Dag Titelle, zei de vogel. Ik weet wie met jou zal meegaan voor je reis naar het land van de hevige wind.
- Wie ben jij? Vroeg Titelle een beetje angstig.
- Je neef Goochel de stormvogel zal je helpen, antwoordde de vogel.
- Ik ken jou niet en ik ken hem niet. Dus hoe weet u dat hij mijn neef is? vroeg Titelle verder.
- In je familie «wandelen» jullie allen over het water.
- Wat? We lopen op water!? riep Titelle stomverbaasd.

De witte vogel legde uit dat alle stormvogels graag heel dicht bij het water vliegen en daarbij met hun hun poten peddelen. Dit zal dus ook wel het geval zijn met Goochel de reuzenstormvogel. Men denkt dat stormvogels lopen, maar dat is niet waar.

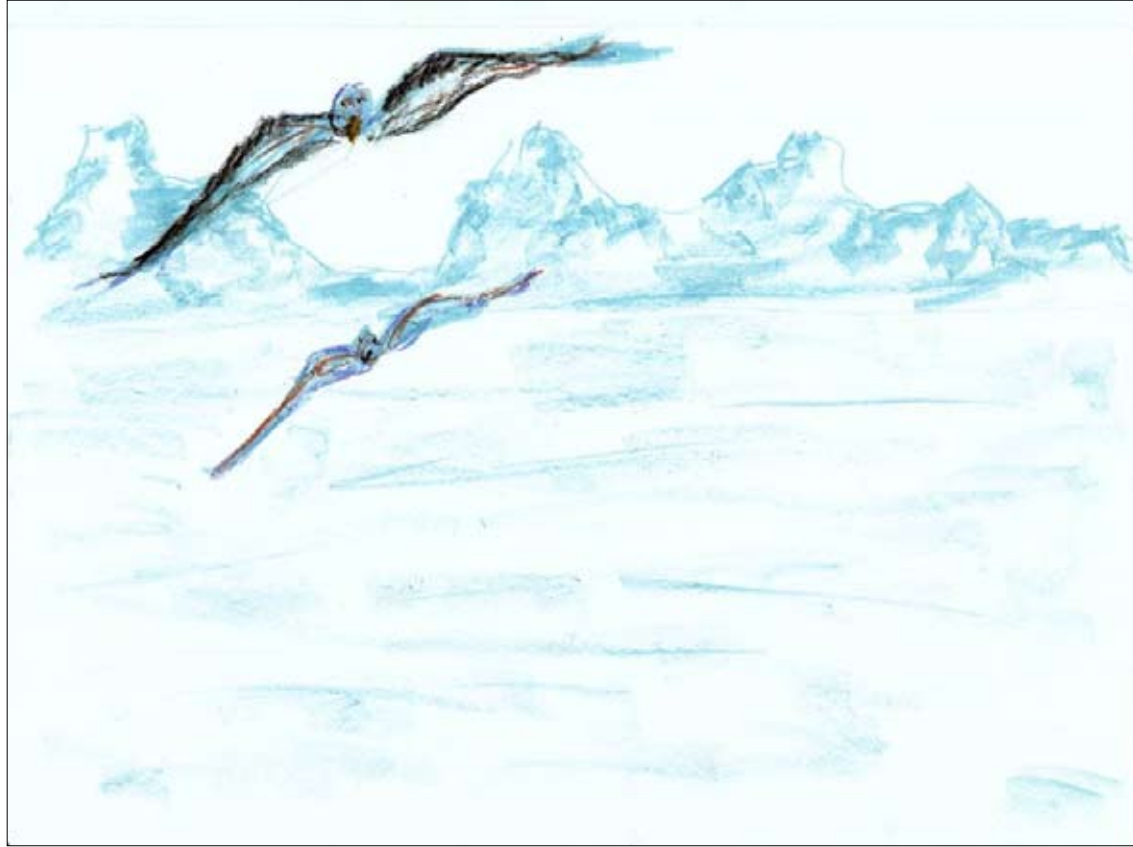
Toen vloog hij weg...

Plots kwamen er veel vogels rond Titelle staan.

- Wat heeft de koning je gezegd? Was hij boos omdat je zo'n gekke reis wil maken? vroegen ze allen tesamen.
- Welke koning? vroeg Titelle verbaasd.
- Degene met wie je zonet babbelde. Het is de reuzenalbatros, de vliegekampioen van de hoge wateren.

Titelle werd zich gewaar dat de vogels rodom hem enkel nieuwsgierig waren en niet geïntresseerd waren om mee te reizen. Hij voelde zich nog eenzamer en vloog weg zonder te antwoorden... maar diep in zijn hart wist hij dat de koning hem niet aan zijn lot ging overlaten.

En gelijk had hij, want enkele dagen later vloog hij over een ijswoestijn, geleid door zijn neef de stormvogel, die heel blij was dat hij zo'n avontuur mocht meebeleven.

- Waar zouden Waaghals en Breekhals zich nu begeven? vroeg Titelle uiteindelijk.
- Daar zijn ze! We halen ze in! riep hij plots hard. Hij had net in de verte twee gedaantes gezien die sleeën achter zich trokken.
- Maar... ze doen dit niet alleen! merkte Titelle op. De wind helpt ze vooruit door in hun zeilen te blazen!
- Ze doen zoals wij, antwoordde Goochel de reuzenstormvogel. Ze gebruiken de wind als een vriend en laten zich door hem meevoeren.

Breekhals en Waaghals waren, net als Titelle ontzet door de tranen van de kleine ijsberg. Met hun satelliet-GSM belden ze Professor Niezel.

- Potjandorie! zei Professor Niezel slaperig. Wie is er aan de lijn?
- Euh! 't Zijn je vrienden die je hallo willen zeggen en die je hulp nodig hebben, zei Breekhals.
- Hier is het nacht en dan slaapt men! zei Professor Niezel slechtgehumeurd en hij verbrak de verbinding.

Breekhals en Waaghals hadden naar hun uurwerk moeten kijken, maar werden misleid door de blakende zon, die hier nooit ondergaat in de zomer.

Een paar ogenblikken later, belde Professor Niezel zijn vrienden terug en luisterde aandachtig naar hun verhaal.

- Neen, ik neem geen vliegtuig om bij jullie te komen. Het vervuult veel te veel! zei Professor Niezel.
- Kom dan toch met de boot, drong Waaghals aan.
- Dat is onmogelijk, het is veel te ver. Ik zou dan pas in de winter toekomen, wanneer het daar altijd donker is. Maar, zeg aan de kleine ijsbergen dat ze moeten ophouden met wenen, antwoordde Professor Niezel. Daardoor gaan ze veel sneller smelten. Ze moeten zich zeker geen zorgen maken. 's Winters gaan ze op krachten kunnen komen en vanaf de daaropvolgende lente zullen we er al zijn.

Titelle was zo blij vrienden te hebben ontmoet die hem wilden helpen, dat twee tranen over zijn wangen rolden. De ijzige wind bevroor de waterdruppeltjes terstond. En nu schitterden ze als twee parels langs weerszijden van zijn bek.

Professor Niezel sloot zich op in zijn laboratorium om de gegevens, die zijn vrienden hem regelmatig vanop het land toestuurden, te onderzoeken. Hij wou begrijpen waarom de ijsberg huilde.

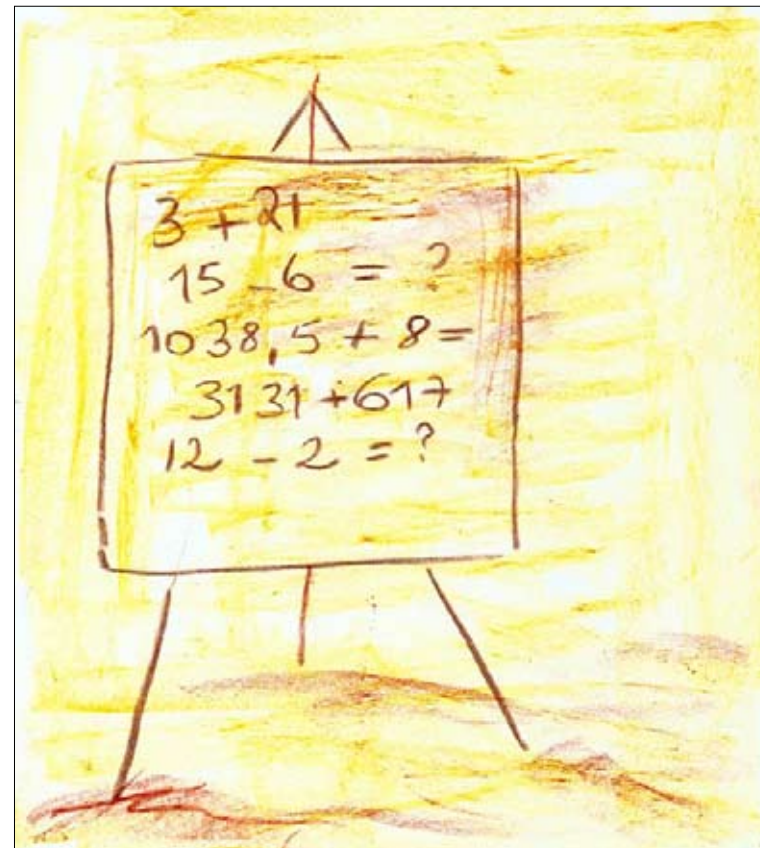
Week na week trachtte hij een verklaring te vinden, maar steeds zonder resultaat. Er waren héél véél cijfers.

Op een dag zei Mevrouw Trompet, zijn vrouw, hem:

- Ik ga je helpen, aangezien je vrienden liever op het ijs wandelen dan jou te helpen.
- Dat is inderdaad vreemd dat de ontdekkingsreizigers al zo lang niets meer van zich hadden laten horen. Hopelijk hebben ze geen ongeluk gehad of zijn ze niet door een zeeluipaard gebeten! riep Professor Niezel in paniek.

Hij belde ze alvast zelf op.

Het schip van Breekhals en Waaghals, dat hun terug naar de Professor zou brengen, had een langere weg moeten zoeken, omdat het ijs de vaarweg blokeerde. Tijdens de ellenlange terugreis hadden de twee avonturiers Professor Niezel echter niet vergeten. Zij hadden een verrassing in petto!

Beetje bij beetje kregen Professor Niezel en Mevrouw Trompet een duidelijk beeld uit al die miljoenen cijfers. Alle gletsjers van de wereld, en in het bijzonder deze van Skistad, waren aan het smelten. Net zoals de kleine ijsberg van Titelle.

- Hoe zou dit komen? vroeg Mevrouw Trompet.
- We moeten de onderkant van de gletsjer bestuderen om het antwoord te vinden, zei Professor Niezel. Laten we al ons materiaal verzamelen en aan Breekhals en Waaghals vragen om ons tot bij de kleine ijsberg te brengen. We zullen proberen te onderzoeken waar de ijsberg vandaan komt.

Dokter Garnaal, Professor Niezel's vriend, gespecialiseerd in de diepzee, ging met zijn vrienden mee naar het land van het eeuwige ijs.

Professor Niezel wou ook Breekhals en Waaghals meevragen maar deze waren echter te druk bezig met het voorbereiden van de verrassing voor Professor Niezel. Ze wilden niet gestoord worden en namen dan ook de telefoon niet op.

Professor Niezel vond het vreemd.

Op datzelfde moment reed Juffrouw Liefhoog, de lerares van het dorp, met haar fiets langs het huis van Waaghals. Ze merkte iets heel eigenaardigs op.

- Dat is raar, er zijn geen deuren of ramen meer! dacht ze. Verwonderd zette ze haar weg verder.

En een beetje verder merkte ze op dat het huis van Breekhals geen dak meer had. Volledig van de kaart, haastte ze zich al roepend naar Professor Niezel en Mevrouw Trompet:

- Help! Breekhals en Waaghals zijn gek geworden! Ze hebben hun huis opgeblazen!
- We moeten er samen naar toe, vervolgde ze.

Ze wou Dokter Garnaal zo snel mogelijk verwittigen.

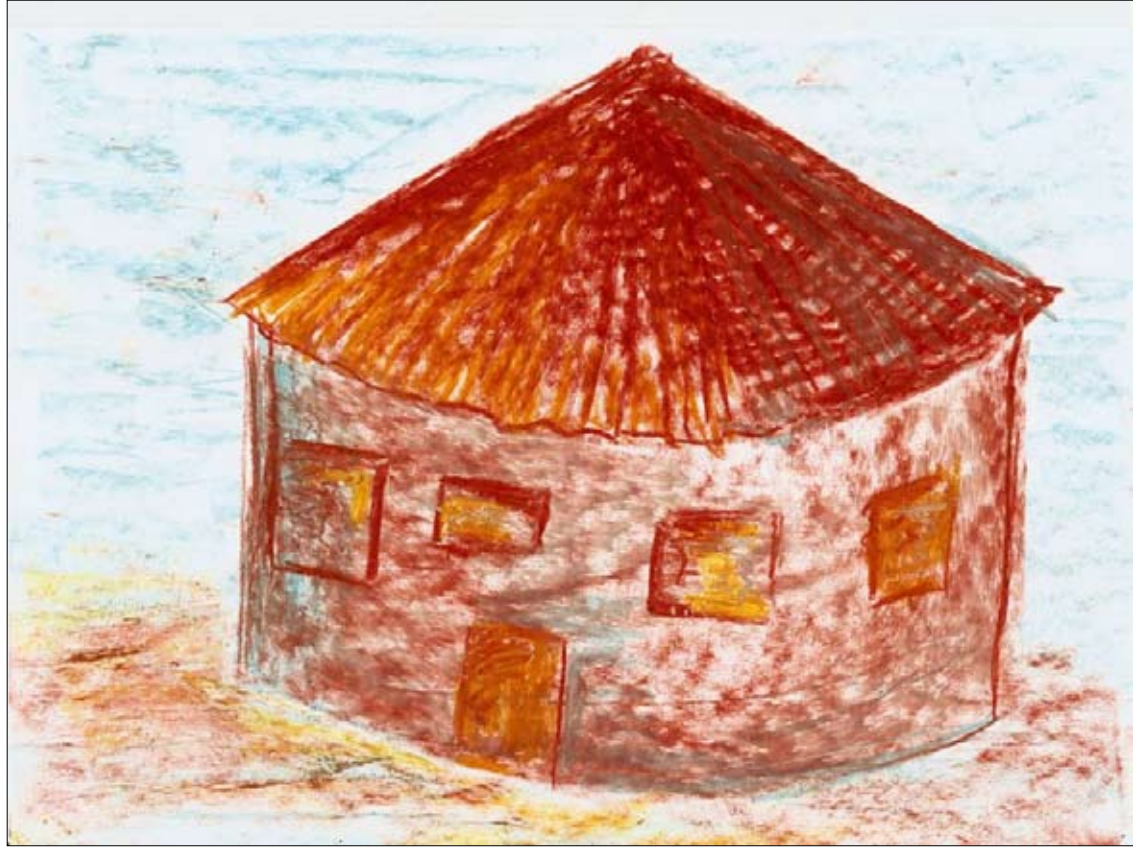
Breekhals en Waaghals hadden net hun grote verrassing voor Professor Niezel afgewerkt, toen ze het groepje in alle staten zagen afkomen.

Nog vóór Professor Niezel de twee vrienden kon begroeten, wierp Waaghals een laken over het hoofd en de ogen van de Professor.

Mevrouw Trompet werd met een skibroek bekogeld, Dokter Garnaal met een kookpot en Juffrouw Liefgoe met de wortelmand.

- Elk van jullie moet een schouder van ons vastpakken en ons volgen, geksheerde Breekhals.
- Ze zijn echt wel gek geworden! dacht Professor Niezel en zette zijn weg aarzelend verder.

Gelukkig moesten ze niet ver stappen.

Nu mogen jullie kijken, meldde Waaghals met een gespannen piepstemmetje. Professor Niezel, Mevrouw Trompet, Dokter Garnaal en Juffrouw Liefgoede konden hun ogen niet geloven. Voor hen stond een prachtig houten huis met de ramen van Waaghals en het dak van Breekhals.

- Verhuizen jullie? vroeg Mevrouw Trompet verlegen.
- Neen, antwoordde Breekhals. Het wordt jullie onderzoekshuis in het land van het ijs. We gaan het uit elkaar halen en naar Antarctica vervoeren. De kleine ijsberg heeft jullie hulp zo hard nodig.
- En niet alleen hij! Ook alle gletsjers van de wereld, antwoordde Professor Niezel met een bibberende stem. Hij was nog steeds ontroerd door het prachtige idee van zijn vrienden.

Juffrouw Liefvoege besloot om de nieuwe keuken onmiddellijk uit te proberen. Zij had een geheim recept voor overheerlijke wortelsoep.

- Maar er is geen elektriciteit, riep ze door het raam.
- Neen, nog niet, antwoordde Waaghals. De zonnepanelen zullen pas morgen op het dak geïnstalleerd worden, en we wachten ook nog op een windmolen. Er is daar namelijk veel wind. De zon en de wind kunnen ons elektriciteit bezorgen die onze planeet properder houdt. We zorgen dus heel goed voor de natuur van Antarctica.
- Spijtig! Geen soep voor vandaag, zei ze ontgoocheld en maakte een schotel met rauwe worteltjes klaar.
- De vaat!! Waar gaan jullie het afvalwater van de vaat gieten? riep Dokter Garnaal plots uit.

Met al het werk en de drukte, hadden Breekhals en Waaghals niet aan dit kleine detail gedacht dat oh-zo-belangrijk was voor hun vrienden aan de andere kant van de wereld.

- Ik heb thuis een machine staan om water te zuiveren, zei Dokter Garnaal. Ik kan die uit elkaar halen en meenemen. Het is eigenlijk een grote filter.
- Zeer goed! Ons station moet een voorbeeld voor anderen zijn, zei Breekhals. We mogen niet vervuilen!

Alle inwoners van Huppelstad hielpen Breekhals en Waaghals met het laden van de verschillende kisten op het schip. In de kisten zaten alle stukken van het onderzoekshuis (hun eigen wetenschappelijk station!), de meetinstrumenten van Professor Niezel en veel voedselvoorraad, aangezien op het witte continent geen winkels te vinden zijn.

Op vraag van Mevrouw Trompet, voegde Meneer Gladsteen, de specialist van Skistad en drie andere onderzoekers zich bij de groep.

Juffrouw Liefgooge voelde een traan over haar wang rollen ... er was geen plaats meer voor haar.

De wetenschappelijke expeditie kon beginnen!

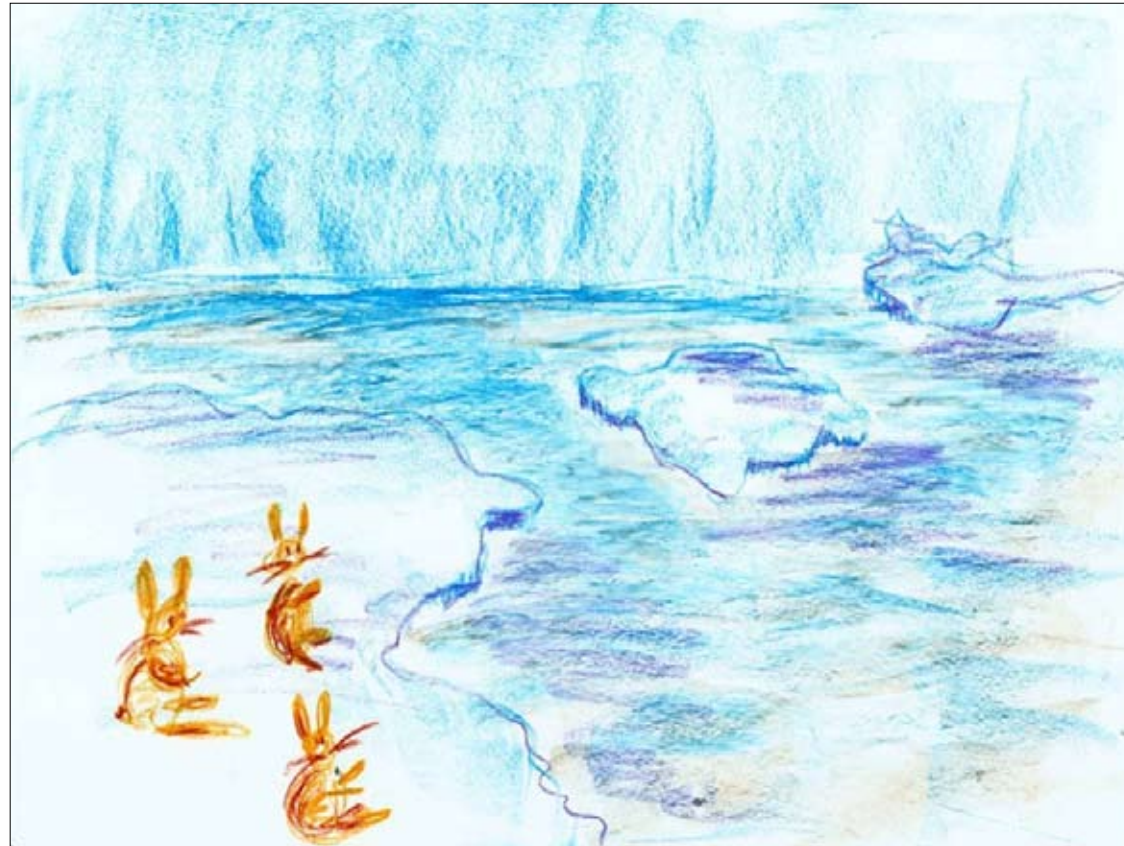

Van zodra het schip de koude wateren binnendrong, verwelkomde een zeer lawaaierige groep zeevogels hen.

Al snel verspreidde het nieuws zich van de aankomst van Professor Niezel en zijn merkwaardige huis, in stukken opgeborgen in de vele kisten.

Alle dieren van het tipje van de wereld verzamelden zich. De wetenschapper en zijn vrienden konden immers alle hulp gebruiken.

Titelle, de sneeuwstormvogel kon zijn ogen niet geloven wanneer hij het reizende gezelschap zag. Hij klapte met zijn mooie witte vleugels, dankbaar omdat zijn poolvrienden hun belofte hadden gehouden. Hij wou zich natuurlijk van zijn beste kant tonen.

Met zoveel hulp werd het onderzoeksstation snel terug opgebouwd, waardoor al snel met het wetenschappelijk werk kon gestart worden.

- Graven, graven, altijd maar graven ... Het ijs is veel te hard! klaagde Breekhals. Er is daaronder toch niets te vinden.
- Maar jawel! We moeten onderzoeken hoe snel de gletsjer voortglijdt, antwoordde Meneer Gladsteen.
- Wel! Wel! Dat kan niet moeilijk zijn. De gletsjer beweegt niet eens! bemerkte Waaghals.
- Dat is niet waar, antwoordde de specialist ernstig. Gletsjers zijn bevroren rivieren, die zich héél traag voortbewegen. Daarom kunnen we hun beweging niet waarnemen. Wanneer de gletsjer de zee bereikt, breken er stukken los: dat zijn dan de ijsbergen die op het water drijven.
- Dus zijn we nu op de mama van de kleine ijsberg die huilt, bemerkte Waaghals met een teder stemmetje.

Het werk was heel vermoeiend. Dokter Garnaal, die zijn maag al voelde knorren, besloot om naar het onderzoeksstation te gaan en soep voor iedereen klaar te maken. Een half uurtje later haastte hij zich met zijn kom soep naar zijn uitgehongerde vrienden.

Maar ijs is glad en glijdt!

Boem! Dokter Garnaal gleed uit en belandde op zijn rug. De soep ging verloren in het uitgegraven gat.

- Oh! De soep doet het ijs verder smelten en het gat wordt vanzelf groter! ontwaarde Breekhals vol verwondering terwijl hij de Dokter hielp terug op te staan.
- Beste Dokter Garnaal, u bent een genie! zei Professor Niezel. De warme soep doet het werk sneller dan ons. Heet water zal het gat groter maken. Ga vlug wat sneeuw opwarmen! beval hij.

Diezelfde avond was het gat diep genoeg. Meneer Gladsteen kon de snelheid van de gletsjer meten. Professor Niezel had echter onmiddellijk in het snotje dat dit niet de oorzaak was van het afsmelten van de kleine ijsberg.

Hij was ontgoocheld.

Een daverend geluid weergalmde plots door de lucht. De ijsplaat waar onze vrienden een paar dagen geleden hun kisten uit het schip hadden uitgeladen, brak los van de rand van de ijsvlakte. De ijsplaat dreef verder de zee in.

- Heel verontrustend, heel verontrustend...mompelde Professor Niezel

Uiteindelijk besloot hij dat Dokter Garnaal best eens een kijkje zou nemen, om te zien wat er aan de hand was. Dokter Garnaal had er helemaal geen bezwaar tegen. Eindelijk zou hij de kans krijgen om een duik te nemen in het ijskoude water en er zijn kleine lievelingsdiertjes kunnen observeren.

De dagen verstreken. Ieder deed zijn ding: berekenen, analyseren, meten ...

- Hebben jullie mijn ballonnen niet gezien? vroeg Mevrouw Trompet plots.
- We hebben geen tijd om met de bal te spelen! antwoordde Breekhals een beetje geërgerd.
- Het zijn wel speciale ballonnen. Zonder hen zou ik er nooit in slagen stalen te nemen van de hoogste lagen van de lucht en dan zou Professor Niezel niets hebben om verder te onderzoeken, zei ze verdrietig. Ik denk dat ik ze in Huppelstad vergeten ben.

Titelle, die zijn uiterste best deed om steeds in de buurt van zijn vrienden te blijven, had alles gadeslagen. Dus stelde hij voor om heel hoog in de lucht kleine beetjes lucht in potjes te verzamelen.

Daar was Mevrouw Trompet heel dankbaar voor. Zij besloot meteen:

- Ons station heeft nog steeds geen naam. Ik vind dat we het «petrel» moeten noemen. Dit is de verzamelnaam van de vogels waar Titelle toe behoort. We zouden een portret van Titelle op de deur kunnen tekenen.

Iedereen vond het een schitterend idee.

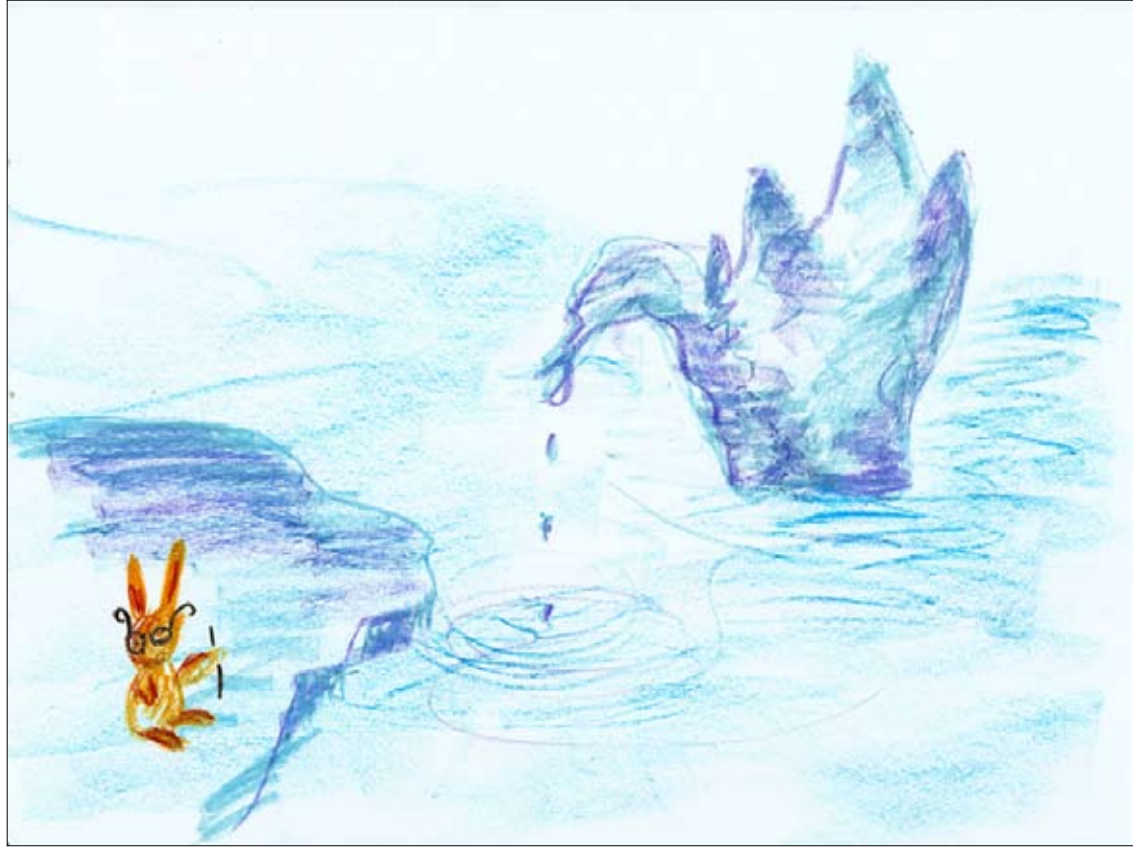

Nu ze eindelijk goed en wel in het nieuwe lab van het station geïnstalleerd waren, analyseerde Professor Niezel de kleine hoeveelheden lucht die door Titelle verzameld waren.

- Dat is onmogelijk. Ik moet me vergist hebben, mompelde hij.

Hij deed zijn wetenschappelijke testjes opnieuw en opnieuw en vroeg Mevrouw Trompet, Dokter Garnaal, Meneer Gladsteen en de andere specialisten de berekeningen nogmaals over te doen. Maar de resultaten bleken steeds weer dezelfde te zijn.

- We zitten met een groot probleem, besloot Professor Niezel verontrust. Er is te veel slecht gas in de lucht. De CO₂ - dit is de moeilijke naam van het gas - warmt de Aarde op en doet de gletsjers en de kleine ijsberg smelten.
- Maar vanwaar komt dit gas? vroeg Waaghals.
- Van onze auto's, onze verwarming, van al de energie die we nodig hebben voor de verlichting, de televisie, de vaatwasmachine ... Dus van onze manier van leven.
- We moeten op een betere manier gaan leven, willen we de tranen van de kleine ijsberg doen stoppen, benadrukte Dokter Garnaal.
- Maar dan moeten we hier niet op onze luie kont blijven zitten ! We moeten dit verontrustende nieuws aan iedereen en overal verkondigen, zei Breekhals.
- Laten we het station opbreken en terugkeren naar Huppelstad.

Vooraleer te vertrekken naar Huppelstad, ging Professor Niezel langs bij de kleine ijsberg.

- Droog je tranen, troostte hij. Het is onze schuld dat je aan het smelten bent. Onze manier van leven is slecht. We stoten te veel gevaarlijk gas uit. Vergeef ons alstublieft!
- Hoezo? vroeg de kleine ijsberg verbouwereerd. Hij begreep er niets van.
- Om je te bewijzen dat we jouw vriendschap waard zijn, beloven we je dat we onze gewoontes zullen aanpassen, vervolgde Professor Niezel.
- Ik beloof je dat ik zonnepanelen op het nieuwe dak van mijn huis zal plaatsen, zei Breekhals. Mijn elektriciteit zal proper zijn.
- Ik beloof je zo min mogelijk airco in mijn auto te gebruiken, zei Mevrouw Trompet.
- Ik beloof je mijn huis te isoleren door schapenwol tegen de muren en onder mijn dak te plaatsen. Daardoor zal ik minder moeten verwarmen, zei Waaghals.
- Ik beloof je dat ik samen met mijn collega's naar het werk zal komen, zodat er maar één auto nodig is. En dat ik wat meer zal stappen, zei Meneer Gladsteen.
- Ik beloof je, zei Dokter Garnaal, dat ik iedereen zal zeggen dat telkens ze op een knop duwen om een apparaat of het licht aan te steken, ze een traan aan het uiteinde van de wereld doen rollen.

De kleine ijsberg begon te snotteren bij het horen van al deze mooie woorden.

Vanop de brug van het schip keek Titelle, met pijn in het hart, toe hoe zijn vrienden zich klaarmaakten om te vertrekken.

Hij verborg zijn tranen en vloog weg.

In de verte hoorde hij Breekhals nog roepen: «We blijven aan je denken!»

Opgedragen aan

- een grootvader-ontdekkingsreiziger
- iedereen, die samen met ons hun manier van leven willen aanpassen om aan de toekomstige generaties een mooie leefbare planeet te geven.

«Dank u»

Uit het diepste van mijn hart

aan **GAUTHIER CHAPELLE**, doctor in de biologie, voormalig wetenschappelijk verantwoordelijke van de International Polar Foundation en de Algemene Secretaris van de vzw Biomimicry Europa

aan **GRAHAM KEEN**, , marketing consultant

voor hun hulp bij het project, zelfs met hun overvolle agenda's.